

Balles Lærebog; dersom den ærede Interpellant har opfattet det saaledes, da er det en Misforstaaelse af mine Utringer paa et andet Sted; jeg har paa ingen Maade villet udtale mig bestemt om, hvad der vilde skee i det Tilfælde, at Balles Lærebog ophørte at være eneberettiget, og jeg har ingenstunde udtalt, at en anden Lærebog skulde træde i Stedet for denne som eneberettiget. Jeg har overhovedet ikke udtalt og ikke villet udtale mig om dette Spørgsmaal, fordi jeg ansaae det selsølgeligt i den Henseende først at foretage flere Skridt endnu, inden jeg turde antage at være kommen til en fast Overbeviisning i dette Punkt. Der vil naturligviis blive Spørgsmaal om en Prøvelse af flere Lærebøger, med Hensyn til hvilke der desuden af Bedkommende selv er foranlediget, at der maatte anstilles en nærmere Undersøgelse fra Ministeriets Side, inden der kan være Tale om at vælge nogen af dem som eneberettiget. Der er jo fra flere Sider, og navnlig ogsaa fra den ærede Interpellant selv fremkommet saadanne Lærebøger, og det er om disse, at Ministeriet, som sagt, først maa erfare Kyndiges Mening. Der vil jo upaatvileligt vise sig en betydelig Forskjel i Opfattelsen af hvad der er det Duffeligste med Hensyn til slige Lærebøger. Jeg skal her ingenlunde gaae ind paa nogen Detail, men blot antyde, at det ved de indkomne Lærebøger har vilst sig, ligesom og af Erklæringer, der ere indkomne om dem, at der især vil være en meget glennemgaaende Forskjel med Hensyn til den hele Charakter og Skikkelse af disse Lærebøger, eftersom de mere faae en systematisk Lærebogs Form eller mere slutte sig til Luthers Catechismus som blotte Forklaringer til denne. Der er fremkommet Forsøg paa saadanne Forklaringer til Luthers Catechismus og Forsøg til Lærebøger, der deels blot fremtræde som en forandret eller forkortet Skikkelse af Balles Lærebog og deels som mere selvstændige, men som dog ere holdte i en lignende Form som denne, og der vil saaledes upaatvileligt fremkomme meget forskellige Erklæringer om disse Bøgers Brugbarhed, allerede paa Grund af deres Plan og uden Hensyn til, med hvilken Dygtighed og Indsigt de maatte være udarbejdede. Hvorvidt nu Følgen heraf vil blive,

at man med Hensyn til Lærebøger i den christelige Religion kommer til samme Resultat som det, der nu finder Sted med Hensyn til de øvrige Bøger, der ere bestemte for Skoleundervisningen, navnlig med Hensyn til Bibelhistorien, — hvorom den ærede Interpellant bemærkede, at det er overladt de Bedkommende selv at benytte flere forskellige, som ere fundne passende, og deraf vælge den, som af dem maatte anses for den bedste og meest tiltalende, hvilket navnlig blev bestemt efterat Sagen havde været behandlet paa Landemødet, — det skal jeg ikke udtale nogen bestemt Mening om; men jeg skal heller ikke benægte, at det kan blive Tilfældet, at der kan blive benyttet flere forskellige saadanne Lærebøger paa de forskellige Steder, hvad jeg ikke kan betragte som noget Onde. Det er imidlertid Spørgsmaal, som først kunne endelig afgjøres, naar de fornødne Oplysninger i saa Henseende ere indkomne; men jeg har aldeles ingen Grund til at betvivle, at det vil kunne skee i Løbet af nogle faa Maaneder, og at altsaa i Løbet af Sommeren det Resultat vil kunne naaes, hvorom der fra saamange Sider, ikke blot i Rigsdagen, er fremkommet Duffe, nemlig, at Balles Lærebog ophører at være eneberettiget.

Hvad det andet Spørgsmaal angaaer, da kan jeg strax meddele den meget bestemte Oplysning med Hensyn til det enkelte Tilfælde, som nærmest har foranlediget Forespørgslen fra den ærede Landstingsmands Side, nemlig med Hensyn til det vacante Præsteskald, at det kun er opslaaet vacant saaledes, at det er en Forpligtelse for Den, som maatte kaldes dertil, at prædike een Gang maanedligt paa Klitten, og tillige at underfaste sig de Forandringer, som maatte blive en Følge af, at der kunde oprettes et særligt Kald paa Klitten selv. Den, der ansattes, maa altsaa finde sig i at undvære nogle af de Indtægter, som tilfhyde det nuværende Sognekald. Derved er der gjort et Skridt fremad, idetmindste er der en Hindring ryddet af Veien. Hvorvidt dette maatte lede til, at det, der navnlig er indstillet fra Bispen, kan komme til Udførelse, nemlig, at der kunde ansattes en særegen geistlig Om-